

Syllabus 2019/2020																													
Opis przedmiotu kształcenia																													
Nazwa modułu/przedmiotu	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">Nutrigenomika</td> <td colspan="2">Grupa szczegółowych efektów kształcenia</td> </tr> <tr> <td>Kod grupy</td> <td>Nazwa grupy</td> </tr> </table>	Nutrigenomika	Grupa szczegółowych efektów kształcenia		Kod grupy	Nazwa grupy																							
Nutrigenomika	Grupa szczegółowych efektów kształcenia																												
	Kod grupy	Nazwa grupy																											
Wydział	Nauk o Zdrowiu																												
Kierunek studiów	Dietetyka																												
Specjalności																													
Poziom studiów	jednolite magisterskie ☐ * I stopnia ☒ II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe ☐																												
Forma studiów	X stacjonarne ☐ niestacjonarne																												
Rok studiów	<table border="1"> <tr> <td>II</td> <td>Semestr studiów:</td> <td>☐ zimowy</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>☒ letni</td> </tr> </table>	II	Semestr studiów:	☐ zimowy			☒ letni																						
II	Semestr studiów:	☐ zimowy																											
		☒ letni																											
Typ przedmiotu	☐ obowiązkowy ☒ ograniczonego wyboru ☐ wolny wybór/ fakultatywny																												
Rodzaj przedmiotu	X kierunkowy ☐ podstawowy																												
Język wykładowy	X polski ☐ angielski ☐ inny																												
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając ☐ na X																													
Liczba godzin																													
Forma kształcenia																													
Jednostka realizująca przedmiot	<table border="1"> <tr> <td>Wykłady (WY)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Seminaria (SE)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ćwiczenia audytoryjne (CA)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ćwiczenia kliniczne (CK)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ćwiczenia laboratoryjne (CL)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lektoraty (LE)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zajęcia wychowania fizycznego- obowiązkowe (WF)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Praktyki zawodowe (PZ)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>E-learning (EL)</td> <td></td> </tr> </table>	Wykłady (WY)		Seminaria (SE)		Ćwiczenia audytoryjne (CA)		Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)		Ćwiczenia kliniczne (CK)		Ćwiczenia laboratoryjne (CL)		Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)		Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)		Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)		Lektoraty (LE)		Zajęcia wychowania fizycznego- obowiązkowe (WF)		Praktyki zawodowe (PZ)		Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)		E-learning (EL)	
Wykłady (WY)																													
Seminaria (SE)																													
Ćwiczenia audytoryjne (CA)																													
Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)																													
Ćwiczenia kliniczne (CK)																													
Ćwiczenia laboratoryjne (CL)																													
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)																													
Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)																													
Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)																													
Lektoraty (LE)																													
Zajęcia wychowania fizycznego- obowiązkowe (WF)																													
Praktyki zawodowe (PZ)																													
Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)																													
E-learning (EL)																													
Semestr zimowy:																													

		nutrigenomiczne, ich znaczenie naukowe i aplikacyjne	referat	
U 01		- potrafi ocenić rolę genów w skuteczności modyfikacji diety w leczeniu chorób i w zapobieganiu ryzyku chorób	Samokształcenie-referat	W
U 02		-potrafi ocenić jakość publikowanych wyników badań nutrigenomicznych na podstawie danych o stosowanych metodach i cechach materiału badawczego	Samokształcenie-referat	W
K 01		- ma nawyk i posiada umiejętność stałego dokształcania się	Samokształcenie-referat	W
K 02		- potrafi umiejętnie zasugerować potrzebę specjalistycznej konsultacji lekarskiej w przypadku konieczności lub nieskuteczności stosowania modyfikacji diety u pacjenta	Samokształcenie-referat	W

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM – ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK – samokształcenie, EL- E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:

Wiedza: 5

Umiejętności: 5

Kompetencje społeczne: 2

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	30
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	20
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	50
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	2
Uwagi	

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby

przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)

1. Personalizacja żywienia. Koncepcja diety spersonalizowanej. Pojęcia: genomika, transkryptomika, proteomika, metabolomika i ich powiązania z dietetyką. Strategie wykorzystywane w rozpoznaniu związków pomiędzy genami a składnikami pożywienia.

2. Oczekiwania związane z nutrigenomiką i prowadzone projekty badawcze. Żywność funkcjonalna a nutrigenomika

3. Molekularne mechanizmy działania bioaktywnych składników diety.

Wpływ polimorfizmów genetycznych. Regulacja struktury chromatyny. Regulacja aktywności receptorów jądrowych.

4. Regulacja epigenetyczna ekspresji genów pod wpływem środowiska. Udział składników diety w dziedziczeniu epigenetycznym.

5. Nutrigenomika a otyłość.

Wpływ czynników genetycznych na ryzyko otyłości. Poszukiwanie genów podatności na otyłość.

Mechanizmy genetyczne determinujące wybory żywieniowe. Dieta a funkcje tkanki tłuszczowej. Regulacja genów kodujących enzymy lipogenne w otyłości. Rola receptorów jądrowych w różnicowaniu adypocytów. Aktywność hormonalna adypocytów.

6. Biologiczna aktywność kwasów tłuszczowych diety.

Kwasy tłuszczowe a ekspresja genów – wpływ długości łańcucha i stopnia nienasycenia kwasów tłuszczowych. Kwasy tłuszczowe szeregu n-3 a polimorfizm genetyczny. Receptory PPAR i inne receptory jądrowe wiążące kwasy tłuszczowe.

7. Wpływ aminokwasów, peptydów i białek pożywienia na metabolizm.

Adaptacja komórek do podaży aminokwasów. Kontrola ekspresji genów przez aminokwasy. Szlaki sygnałowe aminokwasów. Dysregulacja genów w stanie nadmiaru i niedoboru aminokwasów. Bioaktywne peptydy i białka – wpływ na geny.

8. Interakcje pomiędzy polifenolami a genami.

Polifenole zielonej herbaty, izoflawony soi, awenantramidy owsa, antocyjany, flawonoidy lukrecji, kurkuminoidy i in.

9. Ekspresja genów a wybrane witaminy (retinol, ryboflawina, pirydoksyna, kobalaminy) i składniki mineralne (cynk, wapń, selen, miedź, mangan).

10. Polimorfizmy genetyczne a żywienie – rola w kancerogenezie.

Polimorfizmy w metabolizmie kwasu foliowego w raku jelita grubego, gruczołu piersiowego, szyjki macicy i in. Wpływ wybranych ksenobiotyków na onkogenezę. Przegląd badań klinicznych i epidemiologicznych dotyczących wpływu składników żywności na ekspresję onkogenów i proliferację komórek.

11. Probiotyki. Genomika i proteomika w alergii.

Wzajemne oddziaływania pomiędzy florą komensalną i probiotyczną a organizmem gospodarza.

Skuteczność szczepów probiotycznych w schorzeniach przewodu pokarmowego. Wpływ genów na odpowiedź alergiczną. Genomika w atopowym zapaleniu skóry. Polimorfizmy genetyczne w alergiach pokarmowych.

12. Wpływ żywienia na długość życia, płodność i ekspresję genów u płodu.

Wpływ diet restrykcyjnych na zmiany ekspresji genów i spowolnienie rozwoju chorób cywilizacyjnych związanych z wiekiem. Związki pomiędzy procesami reprodukcyjnymi a przemianami składników odżywczych.

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Bouchard C., Ordovas J.M. (red.) Recent Advances in Nutrigenetics and Nutrigenomics. Elsevier 2012

2. Mine Y., Miyashita K., Shahidi F. (red.) Nutrigenomics and proteomics in health and disease. Wiley-Blackwell 2009	
Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)	
1. Simopoulos A.P., Ordovas J.M. (red.) Nutrigenetics and nutrigenomic. Karger AG 2004	
Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: sala wykładowa/seminaryjna, komputer, rzutnik multimedialny	
Warunki wstępne: Zaliczenie III semestru studiów na kierunku dietetyka I stopnia	
Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:	
• Obecność na 6/7 wykładów•	
Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem,)
Bardzo dobra	
Ponad dobra (4,5)	
Dobra (4,0)	
Dość dobra (3,5)	
Dostateczna (3,0)	

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Katedra i Zakład Bromatologii i Dietetyki, ul. Borowska 211, 50-556 Wrocław, tel. 71/784 02 07

e-mail: anna.prescha@umed.wroc.pl

Koordynator / Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Dr n. farm. Anna Prescha, 71 784 02 04, anna.prescha@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

Anna Prescha, Dr, dziedzina nauk farmaceutycznych, bromatolog, analityk medyczny, ćwiczenia laboratoryjne

Ponad dobra (4,5)	ocenę ponad dobrą z odpowiedzi na pytanie można uzyskać kiedy odpowiedź zawiera 91-95% treści prawidłowej odpowiedzi
Dobra (4,0)	ocenę dobrą z odpowiedzi na pytanie można uzyskać kiedy odpowiedź zawiera 81-90% treści prawidłowej odpowiedzi
Dość dobra (3,5)	ocenę dość dobrą z odpowiedzi na pytanie można uzyskać kiedy odpowiedź zawiera 71-80% treści prawidłowej odpowiedzi
Dostateczna (3,0)	ocenę dostateczną z odpowiedzi na pytanie można uzyskać kiedy odpowiedź zawiera 61-70% treści prawidłowej odpowiedzi

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email Katedra i Zakład Bromatologii i Dietetyki, ul. Borowska 211, 50-556 Wrocław, tel 71/7840207, email: joanna.wnuczynska@umed.wroc.pl

Koordinator / Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Dr n. farm. Joanna Pieczyńska, Tel. 71 7840214, mail: joanna.pieczynska@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

- dr nauk farm. Maria Drzewicka, bromatolog – wykłady, ćwiczenia kierunkowe -niekliniczne
- dr nauk farm. ,inż. technologii żywności i żywienia człowieka Joanna Pieczyńska , bromatolog – wykłady, , ćwiczenia kierunkowe -niekliniczne
- dr nauk farm. Anna Prescha, bromatolog – wykłady , ćwiczenia kierunkowe -niekliniczne
- dr nauk farm., inż. technologii żywności i żywienia człowieka Katarzyna Zabłocka-Słowińska, bromatolog – wykłady, ćwiczenia kierunkowe –niekliniczne
- mgr dietetyki Katarzyna Skórska, bromatolog - ćwiczenia kierunkowe –niekliniczne

Data opracowania sylabusu

Sylabus opracował(a)

06.06.2019

Dr Joanna Pieczyńska

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

KATEDRA I ZAKŁAD
BROMATOLOGII I DIETETYKI
kierownik
prof. dr hab. Halina Grajeta

Podpis Dziekana właściwego wydziału

.....